

Primària

Recursos

Llengua

5

ANAYA

www.anayaeducacion.es

Totes les fitxes d'aquest llibre són material fotocopiable autoritzat.
En www.anayaeducacion.es trobareu la versió imprimible.

Altres recursos en www.anayaeducacion.es

En l'apartat Proposta didàctica:

- Solucions de totes les fitxes incloses en aquest llibre.

En l'apartat banc de recursos:

- Dictats
- Comprensió lectora
- Comprensió oral
- Solucions

En el lloc web del quadern,
dins del www.anayaeducacion.es,
trobareu les solucions de totes
les activitats incloses.

Avaluació inicial

3 Relaciona segons el tipus d'oració que és.

Carme, muntem el trencaclosques? •	• Oració enunciativa
Andreu ha aparcats davant de casa de la iaia. •	• Oració interrogativa
Mireu les ovelles com pasturen! •	• Oració exclamativa
Alerta, que m'has espentat sense voler! •	
Jaume, pots portar-me les ulleres? •	
El sol ix per l'est i es pon per l'oest. •	

4 Subratlla el subjecte d'aquestes oracions. Tin en compte que no sempre està al principi de l'oració.

- El ciclista va per la calçada.
- Joana i jo som del Campello.
- Ha arrancat les fulles dels arbres el vent.
- La festa d'aniversari d'Irene va ser molt divertida.
- Els esquiroles són molt àgils.
- Tenen unes banyes grandíssimes els cérvols.

5 Escribeu l'infinitiu que correspon a cada forma verbal i completa la graella, com en l'exemple.

		Compraves	Han dormit	Correré	Vau anar	Havies escrit	Pugem
	Infinitiu	comprar					
Conjugació	Primera	X					
	Segona						
	Tercera						
Persona	Primera						
	Segona	X					
	Tercera						
Nombre	Singular	X					
	Plural						
Temps	Present						
	Passat	X					
	Futur						

6 Classifica les paraules com s'indica.

compàs – àlbum – xampú – semàfor – llàgrima – àrbitre – finestra – còmplice
 balcó – pastís – caminant – líquid – fòssil – carrer – antena – rítmica – parèntesi – túnica

Paraules agudes	
Paraules planes	
Paraules esdrúixoles	

7 Escriu en els buits les lletres corresponents.

s – z

mú.....ica

.....ebra

oa.....i

mu.....eu

col.....e

prince.....a

re.....um

.....ero

b – v

em.....ut

in.....itació

tam.....or

gam.....a

.....olant

ca.....all

.....iolí

co.....a

j – g

.....ardí

.....erani

.....irar

espon.....a

con.....unt

plu.....es

plu.....ós

taron.....es

8 Llig aquestes paraules i copia les que tenen el so de la x de *xiquet*.

Xocolate, maduixa, butxaca, aixeta, orxata, sandvitx, vaixell.

9 Completa els buits amb els dígrafs corresponents.

gu - gü

à.....ila

espa.....etis

e.....es

pin.....í

fi.....era

an.....iles

llen.....es

.....itarra

tj - tg

pla.....a

forma.....e

corre.....a

pi.....or

ju.....e

pe.....ada

relo.....e

massa.....ista

ll - l·l

co.....egi

.....antena

ba.....arina

pe.....ícula

gori.....a

aquare.....a

co.....ecció

raspa.....

10 Quina relació hi ha entre les paraules subratllades en cada parella d'oracions?

La decoració de la casa era molt estranya.
La decoració de la casa era molt rara.

Hem menjat crema de carabassa per dinar.
Posa't crema protectora per a prendre el sol.

Duia els cabells llargs.
Duia els cabells curts.

Vam contemplar el paisatge des d'un lloc elevat.
Vam contemplar el paisatge des d'un lloc alt.

Espera'm a la segona planta.
He comprat una planta d'interior.

Fa un dia clar.
Fa un dia nuvolós.

Són paraules
antònimes.

Són paraules
sinònimes.

Es tracta d'una
paraula polisèmica.

11 Escriu.

a) Paraules de la mateixa família de cada una d'aquestes.

feliç:

mar:

b) Tres paraules compostes.

.....

c) Quatre paraules del camp semàntic referit a material escolar.

.....

UNITAT

1

- **Atenció a la diversitat**

Fitxa 1 (Reforç)

Fitxa 2 (Ampliació)

- **Avaluació**

Dictat de l'avaluació

1

Nom i cognoms: _____

Data: _____

Llengua 5é

**Fitxa
1****1** Indica si aquestes afirmacions sobre la narració són vertaderes (V) o falses (F).

- La narració és un relat de fets que duen a terme personatges.
- Els fets en una narració no són massa importants.
- El narrador sempre és el protagonista de la història.
- L'acció consta de plantejament, nus i desenllaç.
- Només hi pot haver un protagonista.

2 Indica en cada situació si es produïx comunicació verbal o comunicació no verbal.

- a) Una ambulància ve ràpidament pel carrer amb la sirena encesa. →
- b) Estic escoltant el pronòstic del temps a la televisió. →
- c) Ma mare llig un article d'una revista científica. →
- d) A l'entrada d'un supermercat hi ha un rètol amb un gos amb una X damunt. →
- e) Sona el xiulet del cap de l'estació abans de partir el tren. →

3 Escriu quin és el missatge que hi ha en cada una d'aquestes situacions.

a) A la platja hi ha una bandera groga al lloc del socorrista.

.....

b) Un autocar posa l'intermitent esquerre.

.....

c) El semàfor dels vianants es posa en verd.

.....

d) Un taxi circula amb el llum d'avís en verd.

.....

e) Sona la campaneta del forn microones.

.....

4 Escriu en cada espai el signe de puntuació (punt, coma o dos punts) adequat.– Vaig menjar tres peces de fruita una poma una pera i una mandarina – La poma ben dolça per cert era d'una plantació d'Aragó – Marta dona'm el comandament per favor **5** Busca en el diccionari les paraules següents i anota de quina classe és cada una.

bonic:

enganxar:

poma:

llapis:

1

Nom i cognoms: _____

Data: _____

Llengua 5é

**Fitxa
2**

- 1** Escribe tres situaciones de la vida diaria on aparega comunicació no verbal.

.....

.....

.....

- 2** Quin element de comunicació falta en cada situació?

- M'han enviat una carta des del club esportiu, però el sobre estava buit.

.....

- He recitat un poema a l'aula quan jo estava sola.

.....

- 3** Copia el text posant els punts, els dos punts i les comes que falten.

Elena i jo vam eixir dissabte amb la bicicleta de muntanya Quan feia prop d'una hora que circulàvem vam veure una llebre que corria molt Darrere seu venien tres gossos un coniller valencià un rater i un pastor que ho donaven tot en la carrera Però ella molt més llesta va entrar per un forat i va desaparèixer Els gossos es quedaren amb tres pams de nassos

.....

.....

.....

.....

.....

- 4** Observa aquesta pàgina del diccionari i contesta les preguntes.

rebrot *n. m.* Brot nou d'una planta.

rebrotar *v.* Traure brots nous una planta. *Aquest arbre si el podes, rebrotarà.*

rebuda *n. f.* **1** Acció de rebre o d'acollir. *Li van fer una bona rebuda, una rebuda entusiasta. m. 2 Rebut.*

rebufar *v.* **1** Bufar el vent amb molta força. **2** Bufar-se l'emblanquinat o la pintura d'un paret.

a) Hi ha alguna entrada que siga un adjectiu?

b) Quina classe de paraula és *rebrot*?

c) Quants significats té la paraula *rebuda*?

d) Si hagueres d'incloure la paraula *rebre*, on l'escriuries?.....

1

Nom i cognoms:

Data:

Llengua 5é

AV**1** Dictat.

.....

.....

.....

.....

.....

2 Ordena alfabèticament les paraules de cada grup.

pou – ferrer – caragol – sol – bassa

.....

arbre – antic – altura – arrel – afaitar

.....

3 Relaciona cada abreviatura amb la classe de paraula que indica i posa un exemple.

adj. •

• verb:

v. •

• nom masculí:

n. m. •

• adjectiu:

4 Completa la graella amb els elements de cada una d'aquestes situacions de comunicació.

a) El teu pare et telefona i et diu que anireu a veure el partit.

b) Un policia alça la mà dreta quan vas a travessar un carrer.

c) Lliges una carta que t'han enviat del departament de joventut de l'ajuntament per a convidar-te a la fira de Nadal.

	Emissor	Receptor	Missatge	Codi
a				
b				
c				

5 Anota una situació de comunicació verbal oral i una de comunicació verbal escrita.

.....

.....

6 Escriu en cada cas si es tracta de comunicació verbal o de comunicació no verbal.

1. Rebeca escolta les notícies de la televisió. →
2. Un ciclista para la seua marxa davant d'un estop. →
3. El camió de bombers acaba d'encendre la sirena. →
4. La teua mare llig una factura del rebut de la llum. →
5. El teu cosí envia un missatge de text a la seua amiga. →

7 Escriu V o F segons que els enunciats siguin veritables o falsos.

- El canal és la llengua a través de la qual s'emeten missatges.
- El missatge és allò que es vol comunicar.
- L'emissor emet el missatge.
- L'emissor és l'element més important de la comunicació.

8 Quins són els cinc elements de la narració?

.....

.....

9 Copia les oracions i posa coma on convinga.

– Té un ordinador ben nou però no acaba de funcionar-li.

.....

– Has de planxar la camisa els pantalons la falda i la jaqueta.

.....

– Enric ves a veure si plou.

.....

– Jo he fet els deures d'Anglès la redacció de Llengua el dibuix de Plàstica i els problemes de Matemàtiques.

.....

.....

10 Escriu al final de cada oració el signe (!) o (?) segons correspon.

– Vols que juguem a la pilota.....

– Hola, com ha anat el dia.....

– Quasi ho he aconseguit.....

– De cap manera..... No pots anar sense casc..... Vols que et multen.....

Dictat activitat 1

Cada dilluns els meus pares van al mercat de Meliana. No hi van de visita, van per faena. Tenen una parada i es dediquen a vendre planters. En venen de ceba, de tomaca, de melons, de pimentons... A mi m'agrada molt acompanyar-los, tot i que no puc anar sempre perquè tinc escola. A vegades vaig al forn a buscar rosquilletes, uns panets salats, allargats i molt cuits, que a voltes porten llavorettes.

1 Nom i cognoms: _____ Data: _____ Llingua: **SE** **D**

Dictats: Signes de puntuació

1. Llig el text següent atençament.

Les salines de Santa Pola són un conjunt de basses d'aigua que estan destinades a incrementar la concentració de sal per litre d'aigua marina. L'aigua de mar arriba a les basses a través d'un canal.

Gràcies a aquest fet, les salines són un espai idoni per a la purificació d'aigua, per a la obtenció de sal marina i per a la conservació de l'ecosistema marí-montano-serreny. En l'obtenció de la sal normal s'usa aigua de mar i les forces d'energia principals són les del sol i el vent.

2. Escriptu el text al dictat amb bona lletra.

3. Fes aquestes activitats sobre el text del dictat.

a) Compara el teu dictat amb el text i anota el nombre de paraules que has escrit malament. _____/26

b) Corregeix les errades. _____

c) Explica la funció dels punts del text. _____

d) Explica la funció de les cometes del text. _____

e) Completa la graella amb paraules del dictat.

Paraules amb dibuix	Paraules amb hist.

4. Valora el treball.

Finalitza les errades que has comès, si has fet moltes ratlles i si has escrit amb bona lletra. Com valora el teu treball? Encerca la careta corresponent en cada cas.

Ortografia Presentació Cal·ligrafia

Dictats per a reforçar els continguts ortogràfics treballats en la unitat.

Un text escrit amb una bateria d'activitats per a millorar la **comprensió lectora**.

1 Nom i cognoms: _____ Data: _____ Llingua: **SE** **CL**

Un brou molt especial

Ja feia dies hores que el brou bullia a la cuina. Tota la casa en feia olor i jo estava farta del seu olor i del soroll de l'extractor. Per fi la mare va tancar el gas i l'extractor.

—Així, vingis, Anadna—em va dir—, que arriem a cuinar.

Jo no hi volia anar. La mare s'estava fent un vent per al casament del meu oncle, el tiet Jordi, i les passava tota la vesprada rasant amb Pilar, que era la modista del barri, i jo m'havia molt perquè no em deixaven jugar ni anar al parc del costat. Així, doncs, preferia quedar-me a casa i jugar amb l'ordinador.

—Mama, no hi pots anar, tinc deures del col·le. Els he de dur fets demà—vaig mentir.

—Be, doncs, me'n vaig. Tornaré aviat. No obriques la porta a ningú. Deu-hi potat el conestador del telèfon. Si s'ona no t'agafes fins que escoltes que parla. N'empesca si és el papa o la nana. Ho sents?

—Sí, mamá, ja ho sé, sempre m'ho dius.

—Ah! I no poses la música massa alta que distorciona els veïns es queixen.

—Aquesta sí que és bonica! Posava la música com m'agrada! Per què tothom s'ha de queixar de les veïnes i dels veïnats? Molestem, o qué? Venint que jo m'agante quan els veïns posen la tele ben alta i estic fent deures?

—Tens una miqueta de raó, filla. Va, no t'enfadades. Però no poses la música massa alta. No podem respondre amb la mateixa moneda.

La mare va baixar les escales remugant perquè ambava tard. Per fi estava sola. Tonia una estona lliure per a jugar amb l'ordinador, així que me'n vaig anar a la meua habitació.

Alguns dies abans el brou vaig sentir un soroll que venia de l'altre costat del pati. Vaig anar a veure què podia ser. No hi havia res d'anormal, tot estava com sempre. Quan tornava cap a l'habitació, vaig sentir novament el soroll. Aquesta vegada em vaig espantar. Vaig decidir repassar l'habitació per l'habitació. Caminava a poc a poc amb les mans agafades al pet i el pit encorçat. Tonia molta por. Ara em penedida d'haver dit una mentrada a la mare per a poder quedar-me sola. Al llit dels meus pares no hi havia capguit que, de tant en tant, s'ona un fil de vapor està ple de còpels dels pares. A la cuina vaig veure que, de tant en tant, s'ona un fil de vapor de folia, no res.

—Tonia a l'habitació—vaig dir-me a mi mateixa, en veu alta, per a espantar la por.

En tornar-me vaig sentir una altra vegada el soroll. Quin estrany! De l'enrany que tenia no em podia ni moure i el cor em batava a cent per hora.

—Aj, sí, sí—me'n vaia gaire mentre un fil de fum escaia de l'olla del brou, una de les vegades en va veure molt més. La tapadora es va moure tot fent el soroll que em tenia espantada. El soroll venia de l'olla!

La taba encara era calenta i en agafar-la em vaig cremar els dits. Va estar molt de vapor i mentre s'evaporava, gremia la forma d'un esper d'una pal·lissa de cènicia-feció.

Adaptat de El secret del plàmeto blanc, Anadna del Hoyo Est, Barcelona.

1 Nom i cognoms: _____ Data: _____ Llingua: **SE** **CL**

1. Qui era Pilar? Per què la mare havia d'anar a sa casa aquella vesprada?

2. Quina mentida va dir Anadna a la mare per tal de no anar a casa Pilar?

3. Per què molts s'entada Anadna quan la mare li diu que no posi la música forta?

4. Què volia fer en quedar-se sola?

5. Quin problema té que no la deixi jugar l'espantat?

6. Quines estacions reconeixem intentant esbrinar d'on va el soroll?

7. Com es produïa el soroll que l'agafava?

8. Quina va ser la sorpresa?

9. Saps què vol dir l'expressió "pagar amb la mateixa moneda"? Busca informació sobre el seu significat i posa'n un exemple.

Un text enregistrat amb una bateria d'activitats per a millorar la **comprensió oral**.

Unitat 1. Comprensió oral **ANAYA**

Text enregistrat: introducció del llibre La increíble Cristina de Jordi Cardona.

Aquesta història que explicaré també us pot semblar que no ha passat mai, però, que ni el munt més gran que pugem imaginar no és res en comparació amb anar a parar a les veïnes mare. Té un objecte, m'aganta va res que ja deu haver llegit, ja que aquesta història no es una persona major que l'ha escrita, però jo mateixa, que sóc i fa no fa la teua edat.

Ah! M'oblidava de dir que Cristina és una bona amiga meua. Per aquest motiu he escrit les seues aventures. I per aquest motiu també us asseguro que escric una llegenda d'hivern que feu molt de fred i nevava tant que no podíem anar a jugar al carrer.

Quan la Cristina va començar al seu relat, pensava que volia entretindre amb una història avorrida, a més que que l'escrites, però, cada vegada em sentia més fascinada per tot allò que ella de la seua boca. S'em volia fer cas, llegir tot el llibre sense deixar-me capguit, perquè heu sentit que volíem mateix. I les totes aquelles coses que m'onté alla en cap de fe.

Així, doncs, colligues! Quan acabau de llegir el llibre ja em direu si us he enganxat.

1 Nom i cognoms: _____ Data: _____ Llingua: **SE** **CO**

1. Escolta la introducció del llibre La increíble Cristina de Jordi Cardona. En acabant, respon aquestes preguntes sobre el text que has escoltat.

1. Qui és el protagonista del llibre de què ens contava de les aventures?

Carolina Cristina Jordi Cardona

2. Què va caure en les seues mans?

Un objecte inesperat. Una pilota que parla. Un llibre d'aventures.

3. Quina edat té la persona que escriu el llibre?

És una persona adulta. És de la teua edat. És una nina.

4. Quina relació tenen Cristina i la persona que escriu el llibre?

Són cosines. Són germanes. Són amigues.

5. Per què diu que no hi ha inventat?

Perquè li ho va explicar la mare de Cristina. Perquè li ho explica la mateixa Cristina. Perquè ho va veure amb els seus ulls.

6. Quan li va començar el secret?

Una vesprada d'hivern que feia molt de fred i nevava. Un matí d'estiu que feia molta calor. Una vesprada de tardor que plovia i feia molt de fred.

7. Què pensava l'escriptora quan Cristina va començar el seu relat?

Que volia contar-li algun dels seus problemes. Que volia entretindre amb una de les seues històries d'enamorats. Que volia entretindre amb una història avorrida.

El professorat, a més a més, disposareu d'una versió imprimible dels textos enregistrats.

